

Говор првог потпредседника Владе Србије и министра спољних послова Ивице Дачића на данашњем састанку на високом нивоу Комитета Савета безбедности Уједињених нација за борбу против тероризма и заустављање протока страних бораца који се одржава у Мадриду:

„Поштовани председавајући,
Уважене екселенције,
Даме и господо,

Част ми је да учествујем на данашњем специјалном састанку Комитета за борбу против тероризма који је посвећен једној од најзначајнијих и најизазовнијих тема данашњице. Желим да искористим прилику и захвалим се Шпанији, као домаћину и актуелном члану Савета безбедности УН, на позиву Републици Србији за учешће на састанку, као и на пажњи коју посвећује питањима безбедности, нарочито изазовима које терористички акти и страни борци свакодневно постављају пред нас.

Србија је чврсто опредељена да одговори савременим безбедносним изазовима, међу којима, борба против тероризма и свих видова екстремизма и радикализма представља наш циљ од приоритетног значаја. Република Србија, као један од 104 коспонзора резолуције СБ 2178, снажно подржава њену пуну имплементацију.

Република Србија је свесна да комплексност феномена тероризма, екстремизма и сваке врсте радикализма захтева координирано деловање на ширем међународном плану и бављење свим њиховим аспектима у циљу свеобухватног одговора.

Уважене екселенције,

Република Србија се активно укључила у активности на међународном плану чији је циљ сузбијање ових изазова. Више пута смо поновили спремност да, у границама својих могућности и сходно ресурсима којима располажемо, помогнемо борбу против тероризма.

Активно учествујемо у раду међународних и регионалних скупова, у размени информација и спречавању ширења идеологије терориста. Одговорно извршавамо своје међународне обавезе у контексту спровођења свих резолуција СБ УН на овом плану, а свој допринос дајемо и као чланица Глобалне коалиције у борби против тзв. „Исламске државе“.

Све земље које су изложене терористичким претњама и које се боре против феномена страних терористичких бораца, последично су суочене са посебним, односно специфичним изазовима. У том смислу, Република Србија није изузетак, јер се и сама суочава са већином данас поменутих изазова.

Република Србија се налази у специфичном окружењу, у којем постоје јаки центри преко којих се афирмише агресивна идеологија "Исламске државе", укључујући врбовање и слање страних терористичких бораца на кризна жаришта. Посебан изазов је територија аутономне покрајине Косово и Метохија, на којој је феномен страних терористичких бораца изражен у великој мери.

Као што сам већ истакао, у проналажењу решења за постојеће изазове, Република Србија се ослања на сопствене напоре, али у великој мери и на међународну, нарочито регионалну сарадњу.

Даме и господо,

Како би ојачали своје капацитете за спречавање токова страних терористичких бораца и активније допринели овој заједничкој борби, водећи рачуна и о обавезама у процесу придруживања Европској унији, предузели смо бројне мере на стратешко-политичком, нормативном, институционалном и оперативном плану.

Постигнути су важни квалитативни помаци кроз усвајање неколико националних стратешко-доктринарних докумената, попут стратегија и процена ризика, чиме су дефинисани основни правци политике Србије у превенцији и супротстављању тероризму. Учињени су кораци на усклађивању домаћег материјалног законодавства са међународним стандардима, између осталог, кроз новелирање Кривичног законика и допуне Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма, те Закона о ограничавању располагања имовином у циљу спречавања тероризма. Ојачани су, такође, институционални капацитети у борби против тероризма. Предузимају се појачане мере на оперативном плану, које, између осталог, имају за циљ подизање безбедности спољних граница и отежавање уласка страних терористичких бораца или њихов транзит преко Србије, праћење и онемогућавање путовања у конфликтна подручја, као и стварање услова за успостављање база података ради онемогућавања кретања и ефикаснијег надзора.

Екселенције,

Као што знате Србија председава ОЕБС-у у 2015. години и дозволите ми да вам се данас обратим и у том својству.

У децембру 2014. године, за време швајцарског председавања, Министарски савет ОЕБС-а је усвојио Декларацију о улози ОЕБС-а у борби против феномена страних терористичких бораца у контексту имплементације резолуција СБ УН 2170 (2014) и 2178 (2014). Као део нашег заједничког плана рада са Швајцарском, српско председавање је ставило значајан акценат на имплементацију ове Декларације.

У том смислу, организовали смо Конференцију ОЕБС-а на експертском нивоу на тему „Борба против подстицања и регрутовања страних терористичких бораца“, која је одржана 30. јуна и 1. јула у Бечу са циљем давања доприноса разговорима на високом нивоу о борби против насилног екстремизма, који ће се одржати за време ГС УН у септембру 2015.

За време Конференције, српско председавање је, у сарадњи са Генералним секретаријатом ОЕБС-а, лансирало информативну кампању која истиче свеобухватни приступ ОЕБС-а спречавању тероризма стављајући све активности Организације под заједнички слоган: „ОЕБС уједињен у борби против насилног екстремизма“.

У складу са дискусијама које су вођене на конференцији, председавање је издало Перцепциони документ о резултатима и препорукама који је достављен свим делегацијама ОЕБС-а и учесницима Конференције. Ове препоруке пружају добру основу за усвајање Документа Министарског савета ОЕБС о борби против насилног екстремизма и радикализације који воде ка тероризму, који ће допринети дискусији на високом нивоу о борби против насилног екстремизма, која ће се одржати на маргинама ГС УН у септембру 2015. године и усвајању Акционог плана УН-а о спречавању насилног екстремизма.

У вези са актуелним дебатама на глобалном нивоу на тему борбе против насилног екстремизма и исхода Конференције, још четири додатне активности од посебног интереса ће бити организоване у предстојећем периоду:

- Пре свега, у септембру, у Београду ће бити одржан скуп на тему младих и радикализације у организацији српског председавања;
  - 7-8. октобра, у Букурешту ће бити организована експертска радионица на тему „Слобода медија и одговорности у контексту борбе против тероризма“, у сарадњи са представником ОЕБС-а за слободу медија;
  - ОЕБС такође организује и обуку на тему подизања свести на основу ОЕБС-ових упутстава за „Спречавање тероризма и борбу против ВЕРЛТ: Приступ који се тиче комуналне полиције“;
  - и на крају ОЕБС ће покренути програм обуке под називом „Лидери против нетолеранције и насилног екстремизма“, како би подстакло лидере цивилног друштва, укључујући и омладину, жене и верске личности, да проговоре, да мобилишу друге и покрену иницијативе против нетолеранције и насилног екстремизма.
- Снажно подстичемо све државе да дају подршку српском председавању и ОЕБС-у у њиховим настојањима.

Даме и господо,

Данашњи састанак треба да искористимо за разговоре и усаглашавање будућих смерница за формулисање стратегије и техника које ће бити стављене на располагање државама. То би требало да буде подршка напорима држава да се суоче са феноменом страних бораца и спрече њихово организовање, јачање и регрутовање.

Желео бих да искористим прилику и нагласим да ће Србији бити изузетна част да поново буде домаћин представницима Комитета за борбу против тероризма Савета безбедности Уједињених нација. Уверени смо да ће то бити одлична прилика да се заједнички анализирају мере које је Република Србија предузела у циљу јачања својих капацитета за спречавање токова страних терористичких бораца. Поменуо бих овом приликом и да је Република Србија недавно поднела обједињени извештај о капацитетима за спровођење резолуција СБ УН 1373 и 1624, у коме је детаљније разрађено шта све предузимамо у циљу сузбијања претњи и изазова скопчаних са токовима страних терористичких бораца.

Република Србија је спремна да у координацији са нашим партнерима широм света допринесе сузбијању теористичких претњи и феномену страних терористичких бораца на националном, регионалном, европском и глобалном плану. Остајемо чврсто опредељени за борбу против тероризма и феномена страних терористичких бораца, и на том плану посебну пажњу придајемо институцијама из система Уједињених нација као неоспорног лидера у светским оквирима и на овом плану.

Хвала."